

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je kriminologický význam oznamování trestné činnosti. První část této práce se zabývá především kriminalitou latentní, tedy tou částí kriminality, která zůstává skrytá. Diskutovány jsou možnosti a limity evidování kriminality do statistik a důvody, proč je určitá část trestné činnosti skryta v tzv. temné zóně kriminality a není zjištěna policií. Jako nejvýraznější příčinnou latence se jeví neoznamování kriminality ze strany obětí.

Druhá část této práce se pak blíže věnuje fenoménu neoznamování kriminality. Popisovány jsou jednotlivé faktory, které vedou oběti k rozhodnutí, že trestný čin neoznámí. Prvním a téměř nejdůležitějším faktorem, který je v této práci diskutován, je racionální úsudek oběti. Druhým popisovaným faktorem je důvěra v policii mezi veřejností na daném území. Třetím faktorem je pak vliv lokality, ve které oběť žije a čtvrtým vliv věku oběti na rozhodování, zda trestnou činnost oznámit či nikoliv. Pátým faktorem, kterým se tato práce zabývá, je pak vliv pohlaví pachatele, především fakt, že kriminalita páchaná ženami, je oběťmi oznamována méně. Zvláštní kapitola je pak věnována oznamování domácího násilí.

Třetí část této práce se zabývá oznamováním korupčních jednání, především trestných činů úplatkářství. V této oblasti v České republice zatím neexistuje úprava postavení oznamovatelů korupčních praktik, která je celosvětově brána jako stěžejní součást boje proti korupci. Oznamovatelé jsou hlavními aktéry odhalování korupce, ale právní řád jim neposkytuje záruky a ochranu proti odvetným opatřením ze strany zaměstnavatele. Součástí této práce je úvaha, jak by úprava ochrany oznamovatelů mohla v České republice vypadat. Tato práce se především inspirovává srbskou úpravou ochrany oznamovatelů, která je mezi experty a neziskovými organizacemi považována za jednu z nejlepších. Diskutována je forma legální úpravy, věcná a osobní působnost, popisovány jsou možné oznamovací mechanismy a prostředky ochrany.